

• РЕТРОРОМАН •

АНДРІЙ КОКОТЮХА

НЕВІДОМИЙ
З БУЛОНСЬКОГО
ЛІСУ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2024

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Париж, травень 1926 року
Булонський ліс¹

Віктор Гончарофф.

Він називав себе на французький манір, та для Ізабель Лафон її *cher ami* цінний саме походженням. Не просто росіянин — нащадок одного з найдавніших російських дворянських родів. Не хвалився, Ізабель сама це знала. У родині Лафон неприхований, а останнім часом — навіть публічний культ Росії склався ще задовго до її народження.

— Маю кілька крапель російської крові, — похвалилася дівчина вже в перший день знайомства.

— Ви й без цього зізнання вже справили на мене враження, мадмуазель, — усміхнувся Віктор у відповідь.

— І зовсім не збираюся! — Ізабель тоді надула губки. — Просто захотіла розказати вам свою родинну історію. Але якщо вам нецікаво...

— Пардон, я нечемний. Згоряю від цікавості.

Обоє кокетували, фліртували, грали, були свідомі того. І обом це подобалося. Адже коли між двома незнайомцями спалахує іскра й розпалює взаємний інтерес, починають діяти неписані правила. Тим часом свою історію дівчина не вигадала.

Хоч удома її схильні вважати красивою сімейною легендою, аніж до найменшої деталі реальним фактом. Проте сто років тому, в часи наполеонівських війн², коли в Росії аристократія переживала пік захоплення Бонапартом, родовитий петербурзький дворянин із фамілії Ієвлєвих виписав із Парижа для своєї доньки Лизавети гувернера. Дівчинка була третьою, наймолодшою дитиною і єдиною дівчинкою. До того ж дитиною пізньою. Матінка народила її в критичний для жінки вік, коли є ризик або не виносити й викинути плід, або — втратити дитину невдовзі після пологів.

Тому над Лизаветою квоктали від першого дня народження, берегли від найменшого протягу й загалом від будь-яких загроз ззовні — обоє батьків душі в меншій не чули. Старших братів це не зачіпало бодай тому, що різниця між ними — лише рік, свободу мали повну, творили, що хотіли, й обоє готувалися вступити до Першого кадетського корпусу. Тож майбутнім офіцерам російської армії не личило бути матусиними ма-зунчиками. Водночас брати вважали не лише обов'язком, а й честю оберігати молодшу сестру й у разі — не приведи Господи! — чого, покарати того, хто дозволить собі кривду.

Синів оминула батьківська примха — виховання французом. Але з доньки тато бажав зробити справж-

ню витончену світську даму. Яка з часом могла й мусила стати діамантом Ієвлевих. Адже голова сімейства пишався, що походить саме від гілки государевих ближніх стольників³, тож вважав себе не останньою персоною в Санкт-Петербурзі. Саме тому в гувернери взяв саме парижанина. Порода нічого не значила, місце важливіше. Ще й бажано, щоб парижанином кандидат був хоча б у другому поколінні. І не старим, отак.

Гастон Бопре, який надав Ієвлеву рекомендаційного листа, цілком наймача влаштовував. Народився в Парижі двадцять шість років тому. Його бабуся приїхала до столиці з Бретані в пошуках особистого щастя і знайшла його в особі не аж такого збіднілого паризького аристократа. Утім, коли з'явився на світ її онук Гастон, процес збідніння не зупинився, хай і тривав доволі повільно. Та все-таки Бопре-старший примудрився подбати про пристойну освіту для єдиного сина, хоч і мав справді невеликі статки.

Дитинство й отроцтво Гастона припало на буремну добу революції⁴, яка завершилася приходом до влади Наполеона. Десятиріччя нестабільності та часів, коли Бопре впадав у розпач і справді боявся за своє життя й життя родини, зробили з нього ярого, переконаного бонапартиста. Відданість імператору зіграла свою роль — публічна батькова лояльність до імператора допомогла синові вступити в Сорбонну й закінчити навчання незадовго до реформи⁵. Кілька років учорашній студент давав собі раду з приватними уроками, а потім, теж не без участі активного батька, потрапив до Росії, в дім Ієвлевих.

Тут йому запропонували кімнату й стіл, але відразу висунули умову: платню діставатиме меншу, ніж зазви-

чай тут платять гувернерам. Окрім родовитості голова сімейства був знаний своєю скупістю. На його глибоке й щире переконання, француз із не дуже заможної родини має пишатися службою в *самого* Ієвлева значно більше, ніж поставленим окладом. Спершу Гастон не мав іншого вибору. А потім готовий був відмовитися від будь-яких грошей, щоб тільки бути поруч із виховницею.

— Прапрабабуся розповіла прабабусі. Прабабуся — бабусі. Бабуся — маман. Маман — мені. То було красиве й заборонене кохання, — говорила Ізабель.

Тоді вони з Віктором неквапом гуляли Люксембурзьким садом. Березню лишилося кілька днів, але Париж славний тим, що весна тут приходить швидко. Нею пахне все. І навіть якщо довкола ще нічого не розквітало, лиш брунькувалося, здавалося, що тутешні квіти, чії назви не всякий утримає в голові, вже розпустилися, грають неповторними барвами. А пахощі їхні наситили холодне, вологе повітря, лоскочуть ніздрі й заповнюють легені. Ідеальне місце для романтичних історій, до того ж *татап* повідала Ізабель сімейну казку саме в цьому казковому місці, біля фонтана.

За тією ж родинною традицією, її розповідали дітям, коли вважали, що ті вже доросли до глибинного розуміння.

— Мезальянс, одначе, — багатозначно кивнув Віктор.

Як у нас, тільки навпаки — так тієї миті закортіло вигукнути Ізабель. Стрималася, бо між ними ще нічого не було, хоч потроху й починалося. Віктору зараз двадцять шість, вік прапрадіда Гастона. Ось тільки, на відміну від нього, він з родини впливових та відомих російських

аристократів. Щоправда, за іронією долі, Гончарових революція не піднесла на хвилі, а викинула геть тією ж хвилею. І збіднила, звісно, Віктор цього не приховував.

Він — збіднілий, але аристократ. Вона — з аристократів, які мають славний родовід та досить середні за нинішніми мірками статки.

А отже, нічого не навпаки, ось!

Ізабель тоді на мить уявила себе перед дзеркалом у ванній. І так само подумки показала відображенню краєчок рожевого язичка. Потому зручніше взялася за лікоть кавалера, повела далі:

— Гувернер та вихованиця приховували роман так довго, як могли. Лизаветі, прабабусі, щойно виповнилося шістнадцять. Вінчатися в такому віці вже допускається. Та й молодшим не гріх шлюбитися в деяких країнах.

— Їх чимало, — вставив Віктор.

— Словом, вони вже стали коханцями й жили, як тоді казали, в гріху. Усе шукали нагоди та слів, щоб відкритися їй батькам. Та якось забули про обережність, їй заскочила прислуга, з переляку розказала все барині. На Гастонове щастя, Ієвлева тоді не було вдома. Хазяйка в істериці звеліла забиратися геть, бо Ієвлев звелів би двірні скрутити спокусника. У кращому разі здав би жандармам, у гіршому — наказав би забити на смерть. Ніхто й не дізнався б, а якби впливло, то нічого Ієвлеву не було б.

— Такі звичаї не лише в Росії, — обмовився Віктор.

— *Mon Dieu*, я ж не сперечаюся! Варварство є й донині, навіть варварська війна його не всюди вибила! Просто кажу, якої небезпеки уникнув мій прадід. Лизаветі пощастило, бо знаєш же — вона мазунка, улюблениця.

Її не звинувачували, не карали, вважали жертвою хтйвого спокусника. Брати, які не так давно випустилися з кадетського, особисто взялися за пошуки вигнанця, й батьківських грошей не шкодували. Тим часом Лизавета згодом отримала таємне послання від коханого Гастона — і втекла з дому, — Ізабель закотила очі. — Потім вони пробиралися до Франції, справді пробиралися, бо документами краще не світити...

— Майже як ми, — не дуже чемно перебив Віктор.

Гончаровим усе-таки пощастило більше. Вони були переконаними монархістами. Тож зречення царя весною сімнадцятого⁶ не лишало вибору, крім як палити мости. Час показав: без зволікань виїжджати — гаразд-гаразд, тікати, — з Петрограда й загалом із Росії було правильним рішенням. Залізниця погано, але все-таки працювала. До Одеси — чугункою⁷, звідти морем — до Константинополя, важко даючи раду маминій морській хворобі. Далі все змішалось. Проте час виграли, бо після червоного перевороту довелося б пробиратися за кордон без речей, в тому, що встиг одягнути й з тим, що вдалося сховати в одязі — й заледве не поповзом по грязюці. Хто такого не передбачив, гадаючи, що це ненадовго, пересидять, тих уже наступного року хапали, саджали та розстрілювали партіями, не рахуючи.

— Уже в Парижі батьки Гастона спершу розгубилися, та згодом благословили. Вони ж французи, а тут така амурна історія... Навіть якби не хотіли, все одно мусили. Лизавета чекала на дитину. Але, — Ізабель клацнула язиком, — більше в нашій родині росіян не було. Не складалося якось. Та ми, Лафони, не вважаємо російське чужим.

Дівчина не кривила душею. Бо справді, відтоді й на сто наступних років сентимент до Росії та російського став для її сім'ї звичним, навіть обов'язковим. Ні, пояснювала вона Віктору, це зовсім не означає, що всі зобов'язані русофільствувати під страхом прокляття. Спершу подібні настрої були виявом шани до Лизавети Бопре, уродженої *Ієвлєфф*. Потім, уже в часи дідової молодості, в Парижі почала гастролювати російська опера. Частими гостями стали тамтешні письменники, актори, художники. Мама з року в рік нетерпляче, до сверблячки чекала російських сезонів, і Ліза підсвідомо, з молоком, перейняла це: адже народилася в рік їхнього початку⁸.

Тож тяга до росіян, ще й родовитих, а отже — не чужих їхній культурі, у родині Лафонів зрозуміла. Проте Ізабель привабило у Вікторові дещо більше, ніж походження, манери, порода й уміння підтримувати розмову. Коли зішлись ближче й у них *почалося*, дівчина відкрила коханця з інакшого боку. Емігрант Гончаров був у неї не першим. Повоєнний світ уже вісім років, як казився, й Париж тут тримав першенство. Наче не тільки людям, а цілому місту хотілося галопом, шаленими темпами надолужити все втрачене за воєнну добу. А ще — забути й забутись, пуститись берега, відкинути заборони, забобони, світські умовності, створити новий порядок й жити за ним.

Учора провести не романтичну ніч кохання, а пів години плотського шаленства вважалося гріхом та розпустою. Сьогодні — звичним заповненням часу на джазовій вечірці, між двома коктейлями. Ізабель була дитиною свого Парижа й свого часу, багато чому не надавала осо-

бливого значення. Аж поки не зійшлася з Віктором, і той не відкрив їй світ справжнього куражу.

Так, як уміють лише росіяни — невпинно, нестримно, сторчголов, стрімголов, не бачачи броду й перепон.

Вони не кохалися, не любилися — це був той самий розпусний брутальний секс, секс заради сексу, який продавали на площі Пігаль чи бульварі Кліші. З подачі Гончарова робили це будь-де. Ідею подавав хто завгодно, хоч частіше ініціатором справді був Віктор. Могли прилаштуватися під будь-яким із мостів на набережній, і навіть вирішили помітити кожен. Усамітнювалися в тісних туалетних кімнатах перших-ліпших бістро. Двічі платили таксистам і на втіху їм товклися на задніх сидіннях. Якось ризикнули біля будинку Ізабель на бульварі Пастера, знайшовши там місцинку ну зовсім не призначену для такого.

А нині, пізнього травневого вечора, збиралися до Булонського лісу.

— Чому раніше не подумалися? — запитала Ізабель, важко дихаючи в передчутті чергової пригоди.

— Там без нас парочок вистачає, — цинічно посміхнувся Віктор. — Треба вирішити, чого хочемо. Щоб нас бачили повії обох статей та збирали з клієнтів гроші за видовище — чи заховатися від усіх чимдалі.

— Гадаю, до такої публічності я ще не готова, — Ізабель провела язиком по губах, дражнячись. — Хоча хтозна. Цікаво, які ще заборони долатимемо?

— Треба зробити це прилюдно, потрапити в поліцію й примудритися зробити це в дільниці.

— Тільки в росіян така збочена фантазія!

— Тобі ж саме це й подобається.

— Хіба я сказала — ні? Проте поки зайдімо чимдалі за дерева.

— Як скаже мадмузель. Нашим ложем стане ліс, нашою ковдрою стане ніч.

Чомусь від французів дівчина подібного не чула.

Зустрітися домовилися в бістро за квартал від першої лісової смуги.

Запропонувала Ізабель, і логіка в тому була очевидна. У середині травня сутеніло не дуже рано, проте й не надто пізно. Перші сутінки виводили на хідник вздовж дерев продавчинь та продавців короткої любові: різний вік, різний стаж, різний вигляд, різна стать. Навіть якщо жінка, не конче молода, приваблива й відповідно вбрана, затримається поруч більше, ніж на п'ять хвилин, в ній почнуть бачити нетутешню конкурентку, яка відбиває клієнтів. А варто постояти ще десять хвилин — нізвідки виринає сутенер у смугастому костюмі-трійці й вимашченим брильянтином і ретельно зачесаним волоссям. Доведеться пояснювати: ні на кого не працює, взагалі не працює тут, просто чекає на знайомого.

Наче у воду дивилася: почекати цього вечора таки довелося. Недовго, хвилин зо двадцять від призначеного часу. Гріха Ізабель у тому не бачила. Самі французи, особливо парижани, не ладнають із пунктуальністю й не вважають це великим гріхом. Запізнитися навіть на давно омріяне перше побачення цілком прийнятно. Коли так, чому за росіянином, до того ж після дев'яти років життя в Парижі, конче треба звіряти годинник?

Віктор не прийшов, підлетів, пурхнув метеликом: темний, відповідно до подальших планів, піджак, тро-

хи мішкуваті штани, круглий капелюх із неширокими крисами. Елегантно торкнувшись його краю складеними пальцями правиці, Гончаров, в одному плавному довгому русі, підхопив та поцілував Ізабель руку, нахилився нижче — легенько, за французькою традицією, цмокнув по черзі в кожную щоку, скинув капелюха й упав на стілець, поклавши убір поруч на стіл.

— Deux verres de vin, s'il vous plaît! — скомандував наспілому немолодому лисуватому гарсону, тицьнув на келих із залишками червоного поруч із дівчиною, додав російською: — Те саме, що пила мадмуазель!

Гарсон зник, а Віктор поклав ногу на ногу, показавши краєчок смугастої шкарпетки, і запитав:

— От що він зрозумів: мову жестів чи російську?

— Нині в Парижі стільки втікачів від товариша Троцького, що скоро офіціант без знання чи бодай розуміння російської не матиме роботи. Чи бодай чайових, — усміхнулася Ізабель.

— Тебе це дратує чи тішить? — відповіді Віктор не дочекався, тож повів далі сам. — Бо мене дратує, якщо чесно. Усі політичні й військові банкрути пхаються сюди, щоб показати своє банкрутство фінансове. Чомусь панове офіцери, князі й титулярні радники вважають заможнішими за себе тих, у кого стало розуму виїхати з нашої нещасної згвалтованої батьківщини значно раніше. А отже, розумні далекоглядні люди, зобов'язані утримувати співвітчизників, котрі втекли від більшовиків у самих кальсонах.

Подібне Ізабель чула не вперше й зрозуміла: мабуть, Віктора затримав черговий емігрант, а йшлося про якісь чергові благодійні фонди. Там, де не вдавалося вийти на

батьків, шукали зустрічі з синами, доньками, небожами чи хто тут у них є з близьких родичів. Гончарови в Петрограді свого часу були не останніми людьми, належали до кола дуже поважних осіб й втрималися свого часу на плаву саме завдяки статусу, давнім знайомствам та протекціонізмові. Пізніша хвиля еміграції справді паразитувала на таких, принаймні намагалася.

Ізабель намагалася уникати подібних розмов. Звісно, Віктору всякий раз кортить виговоритися, комусь вилити душу. Проте мудро утрималася, як робила зазвичай. Останнім часом самі Гончарови переживали не найкращі часи, наближалися до банкрутства, тож голова сімейства сам шукав способів не потонути, втриматися на плаву, а як пощастить — плисти далі. Все-таки для Парижа, як і загалом для Франції, російські, чужі дворянські фамілії були чимось подібним до музейних експонатів: геральдична, навіть почасти культурна спадщина, тож ставитися слід із пошаною — але не більше.

Замість відповіді дівчина всміхнулася, узяла його за руку. А згодом знайшла, чим ще зайняти правицю: наспіло вино. Коханці обмінялися змовницькими усмішками, одночасно моргнули одне одному, дзенькнули келихи. Віктора нині серйозно накрутили — завжди смакував вино, а тут хильнув одним махом. Мовби не бордо, а склянка *vodki*. Дівчина мимоволі взяла з нього приклад, з незвички похлинулася, закашлялася, зовсім не відчула смаку й букета.

— *D'accord*¹⁰, — сказав Віктор уже іншим тоном, простягнув Ізабель через стіл хустинку. — Вічні розмови про вічні проблеми. Здається, у нас попереду пригода.

— Неабияка авантюра, — дівчина промокнула губи, витерла краплі з блузки, повернула хустку кавалерові. — Треба жити тут і тепер. Нехай заздять ті, хто не може собі такого дозволити.

— І грошей для цього не треба, — широко всміхнувся Віктор, підвівся, підхопив та повернув на голову капелюха, простягнув спільниці руку. — *Allez!*

Якийсь час вони йшли паралельною до лісу вулицею. Потім перетнули бруківку, завернули на вужчу вуличку, звідти зайшли на лісову територію, не привернувши нічєї уваги. Хоча о цій порі довкола Булонського лісу вирує своє неквапне життя, в якому кожен зайнятий лиш собою, лишатися непоміченими було незайве. Про це ризикові коханці дбали постійно, страхували одне одного й навіть воліли краще перестрахуватися. Щоб потім посміятися з себе, а не шукати небажаних виходів із небажаних ситуацій.

Парочка пірнула в пахощі зібраних в одному місці травневих дерев та кущів. Десь уже зеленіло рясно, десь тільки збиралося. Суміш запахів весняної парості підсилювала, загострювала та додавала особливої нотки волога — учора вночі рясно, з грозою дощило, а наступний сонячний день не все й не всюди встиг підсушити.

— Знайдемо сухеньку місцину, — прошепотів Віктор.

Спершу йшли неширокою алейкою, освітленою невеликою кількістю ліхтарів. Тут уже ніхто не гуляв, можна було говорити вголос. Не дозволяла атмосфера. Коли ж Гончаров, покрутивши головою, нарешті визначився й повів Ізабель за кущі й далі, відчуття романтичної гарячої пригоди в неї раптом змішалось із хтозна-звідки взятим острахом. Прогнавши його, мов невидиму

осоружну муху, дівчина натомість міцніше вчепилася в руку провідника, віддавшись його волі, довірившись та дозволивши вести вперед, вглиб і в темряву на власний розсуд.

Сам же Віктор, схоже, поки що конкретного плану щодо місця гріхопадіння не мав. Рухався навмання, вдивлявся в темряву, обережно, не надто впевнено ступав уперед широкими кроками. Збоку могло здатися: він шукає стежку посеред грузького болота. Але зрештою визначився. Зупинився, роззирнувся. Переконався, що їх навіть випадково ніхто не заскочить. Потому підвів Ізабель до широкого дуба.

— Як гадаєш, скільки йому років?

— Королівське полювання не застав точно. Наполеона міг, — вона відповідала, наче від того залежала чиясь доля.

— Цікаво, чи товкли десь тут придворні хтивих фрейлін.

— Фі, месє! — Ізабель грайливо вдарила його по руці. — Що за манери! Немов у каторжника!

— Пардон-пардон, не товкли — зваблювали, — віджартувався Віктор. — Навіть якщо ні, дарма. Втратили дуже багато гострих неповторних відчуттів.

Більше базікати не хотілося. Не для того вибралися до лісу о цій порі. Губи знайшли губи, руки вже так само звично знали, що й де треба шукати.

Та враз Віктор завмер, відсторонився, розпрямився й машинально поправив зіпер на штанах, затагуючи змійку.

Нічого подібного Ізабель не чекала. Поведінка коханця налякала, тепер уже серйозно. Підсвідомо відступила

до стовбура, притулилася спиною. Цвірінькнула тихо на видиху:

— Що?

— Чула? — Віктор підняв руку.

— Ні... Що, де?

— Наче стогін... Недалеко...

Ізабель нашорошила вуха.

— Нічого не чую. Кому тут стогнати... Тут, — повторила, наголосивши на цьому слові окремо.

— Отже, уже не стогне.

— Тобі не здалося?

Віктор плавно розвернувся до неї, заговорив звично, рівно:

— Послухай, ми тут ховаємося від всього світу. Самі намагаємося якнайменше шуміти. Легенько хрусне гілка — уже напруга. У такі моменти в мене загострюється слух. І не лише в мене, це властиво природі живої істоти, не конче людині.

— Не чую, — вперто повторила Ізабель. — Ходімо звідси.

Коханець не квапився.

— Я, безперечно, чув стогін. Вуха вловили. Звідти, — правицею показав потрібний напрямок. — Комусь потрібна допомога. Ось тепер ти знаєш про це. І скажи, чи справді готова втекти й далі жити з тим, що кинула когось у біді.

— Тоді покличмо поліцію, — сказала Ізабель.

— Неодмінно покличемо. Але спершу слід переконатися остаточно, хто з нас правий. Ти, яка нічого не почула. Чи я, якому справді могло здатися. Бо якщо не перевірити й привести сюди поліцію, а тут нікого нема — матимемо ідіотський вигляд.

— А якщо справді хтось є — хіба вигляд буде не такий само? Запитають, який лихий нас заніс до Булонського лісу темною порою.

— У такому разі це буде менш важливим.

Ізабель укотре довірилася його впевненості. Проте за Віктором не пішла. Зробила кілька кроків, та передумала. Знову стала біля дуба, попросила:

— Озивайся. Не мовчи, я боюся.

— Я тут. Кажу ж: якщо почув із цього місця — на-вряд це далеко.

Видобувши з кишені піджака прямокутний електричний ліхтарик, Віктор обережно пішов уперед. Скоро зник, розчинився в лісовій темряві. Ізабель завмерла, і в цей момент здалося — її завели до лісу й кинули, мов у старих страшних казках, на поживу хижим звірям. Вона не знала, скільки минуло часу. Аж раптом почула з темряви російською:

— Ах ти ж, мати твою! — І відразу знову французькою: — От лайно!

— Що? — Ізабель здалося, що крикнула голосно, а насправді ледь цвірінькнула.

Знову потягнулися довжелезні секунди. Нарешті блимнуло світло, потім із-за дерев виступив Віктор, трохи потріпаний, збентежений, розгублений. Капелюха чомусь тримав у вільній лівій руці.

— Там справді людина, — промовив, немов досі не вірячи в це. — Лежить лицем униз... Голий по пояс... Руки зв'язані... Рот заткнутий... Я торкнувся... Перевернув.... Витягнув кляп... — Він якось зовсім по-дитячому шморгнув носом, так роблять, коли нашкодять. — Хоч поліція насварить, не слід цього робити...

— Хто? — вирвалося в Ізабель.

— Я звідки знаю! — кинув Віктор. — Навіть не роздивився до пуття.

— Живий? — запитала дівчина обережно.

— Був живий. Стогнав же. Запитав, хто він. Він сказав одне слово.

— Яке?

Віктор повторив *те* слово.

— Це що таке? — не зрозуміла Ізабель.

— Не що. Хто. Прізвище таке.

— Його прізвище?

— Стій тут, я поліцію приведу.

— Ні! — Вона вчепилася йому в руку з ліхтариком.

— Тоді я лишуся, ти біжи.

— Ні! — повторила Ізабель. — Так страшно, і так теж страшно. Ходімо разом. Ми ж знайдемо потім це місце.

— Навік запам'ятаю, — процідив Віктор.

Ті, хто ще пів години тому мали намір порушити громадський порядок, швидко подалися виконувати громадянський обов'язок.

Зміст

<i>Розділ перший. Климентій Кошовий, охорона Головного Отамана</i>	21
<i>Розділ другий. Кримінальна хроніка за сніданком</i>	34
<i>Розділ третій. Ніхто родом із нізвідки</i>	41
<i>Розділ четвертий. Маємо клопіт, панове</i>	58
<i>Розділ п'ятий. Про що не знає поліція</i>	69
<i>Розділ шостий. Сто франків за розмову</i>	77
<i>Розділ сьомий. Руїни отамана</i>	94
<i>Розділ восьмий. Манекени</i>	111
<i>Розділ дев'ятий. Неоціненна послуга</i>	119
<i>Розділ десятий. Усі дороги ведуть до «Елефанту»</i>	127
<i>Розділ одинадцятий. Коньяк на порожній шлунок</i>	136
<i>Розділ дванадцятий. Коштом закладу</i>	145
<i>Розділ тринадцятий. Російська рулетка</i>	156
<i>Розділ чотирнадцятий. Чорна людина</i>	165
<i>Розділ п'ятнадцятий. Небезпечна прогулянка в Кліші</i>	181
<i>Розділ шістнадцятий. Можна заспокоїтися</i>	192
<i>Розділ сімнадцятий. Докори сумління</i>	200

<i>Розділ вісімнадцятий. Ювелір із бульвару Капуцинів...</i>	207
<i>Розділ дев'ятнадцятий. Викрадення в Парижі.....</i>	229
<i>Розділ двадцятий. Четверо мушкетерів</i>	241
<i>Розділ двадцять перший. Петрику, Петрику... ..</i>	249
<i>Розділ двадцять другий. Прощання</i>	261
<i>Розділ двадцять третій. Остання деталь</i>	271
<i>Розділ двадцять четвертий. Час смерті.....</i>	282
Коментарі	305
Література	315